

κι' ο ίδιος να κοιμηθῆ, νὰ κοιμηθῆ καιρό καιρό, ἀξύπνητα, γιὰ πάντα. Μὰ μ' ὄλη του τὴν κούραση τὰ μάτια του μένουν ὀρθάνοιχα...

Πάει στὴ κουζίνα, καπνίζει ἓνα τσιγάρο, ὕστερα ἄλλο κ' ἄλλο. Ἔχει μιὰ παράξενη νευροζήτεια, ἡ βουβαμάρα πού ἀπλώνεται γύρω του τὸν πειράζει, βαραίνει πάνω στὸ πνεῦμα του, στὴν ψυχὴ του...

Τραβάει ὁλόπαιδα στὴ μικρὴ κάμαρα πού κοιμᾶται ἡ πεθερὰ του καὶ τὴ σκουντάει ἀπότομα. Ἡ γυνὴ πετάγεται ἀμέσως καὶ τὸν κοιτάει σασιτισμένη.

— Θες τίποτα; ... Τί θές; ...

Δεν ξέροι τί νὰ τῆς πῆ. Δεν θέλει τίποτα, οὔτε καὶ καταλαβαίνει γιατί πῆγε καὶ τὴν ξύπνησε...

Κάνει μιὰ ἀνεξήγητη χειρονομία καὶ τραβᾷ πάλι κατὰ τὴν κουζίνα πουρπουρίζοντας:

— Τίποτα... Ἐπει... νὰ τίποτα... Τίποτα... Κοιμήσου! ...

Ἡ γυνὴ παραξενεύεται. Τὸν ἀφήνει νὰ φύγῃ, σηκώνεται ἄργα καὶ μπαίνει στὴ κάμαρα πούνε τὸ λείφανο.

Ἡ Φανὴ εἶν' ἀκόμα στὴν ἴδια θέση σάιλευσέν, ἀκίλητη...

Ἡ μῆνα τῆς πᾶσι ζωνιά τῆς καὶ τὴν τραβᾷ δυνατὰ ἀπὸ τὸ χέρι.

— Νισάφι παιά! Ἦ ἀρρωστήσης; ἄλλοίπονο! ... Ἀι νὰ πέσης λίγο! ...

Ἡ Φανὴ θέλει ν' ἀντισταθῆ, μὰ ἡ μῆνα τῆς ἔπιμένει.

— Σῆκω σοῦ λέω... Σῆκω... Ἦ ἀρρωστήσης! ...

Τὴν τραβάει με τὸ χέρι, τὴ σηκώνει καὶ τὴν βάζει νὰ καθῆσθαι στὸν καναπέ. Κάθεται πλάι τῆς, μὰ ἡ Φανὴ τὴ σπρώχνει μαλακὰ νὰ φύγῃ.

— Πήγαινε πλάγιασε... Τράβα! ...

Ἡ γυνὴ δεν ἔπιάνει προσιπότερο. Τὴν ξέροι καλά. Ὅταν τὴν χυπηθεῖ ἡ συμφορὰ γάνει τὸ μυαλό τῆς! Πάει ὡς τὴν κουζίνα, φέρνει μιὰ γόρα στὸ σπίτι καὶ ξαναπλακαρίζει...

Ὅξω τὰ ρολόγια σημαίαν μεσάνυχτα...

Ὁ Θανέμης πετάει τὸ μυζοκαϊμένο τσιγάρο του, μπαίνει καὶ κἀδαίνει πλάι στὴ γυναίκα του. Τῆς πέρνει τὸ χέρι ἀνάμεσα στὰ δικά του καὶ δεν λείει λέξιν. Ξέροι καλά πως ἂν τῆς μιλήῃ θὰ τὴν πιᾶσῃ πάλι τὸ κλάμα... Ἔξω βίγηξε τὸ φεγγάρι...

Ξεπρόβαλε πάνω ἀπ' τὴ σκοπι τοῦ ἀντιπρονοῦ σπιτιοῦ χλομό κ' ἀρρωστημένο...

Τὸ ἀεράκι δυναμώσε. Ἡ λαϊπάδα πού καίει πάνω ἀπ' τὸ νερό παίζει ἀπότομα δεξιὰ κ' ἀριστερὰ!

Ἡ πεταλούδιτσα πού γορβολοῦσε στὸ φῶς δεν φαίνεται πειά!

Ὁ Θανέμης κοιτάει λυπημένα τὴν γυναίκα του. Τὴν ἔχει συνφοῖρε ὁ πόνο κ' ἔγειρε τὸ κεφάλι τῆς στον ὄμο του. Ἔχει γλιόσει τὰ βλέφαρά τῆς μὰ δεν κοιμάται. Τὸ καταλαβαίνει ἀπ' τὴν πνοὴ τῆς...

Ἄπο τὴ φανὴ οἶα του ξαναπέρνει τὴν συμφορὰ πού τὸν βόηθαν τὰ πλεονεῖα χρόνια. Γιατὶ τὸν χόρτησε ἔτσι ἡ μοῖρα: Γιατὶ νὰ τὸν παιδεύῃ ὁ θεός; Ἄν ἔζωσαν τώρα τὰ τρία του παιδιά τί χαρὰ μεσο στὸ σπιντο του! Ὁ γείτονας ἀντίζωρ ἔχει τέσσαρα κ' ὁ ἄλλος πειά ἄλλα δύο κ' ὁ παραπάνω ἔξ — ἔφτά. Μονάκα τὸ δικό του τὸ σπίτι τὸ ρημάζε ὁ Θάνατος!

Αἰσθάνεται μέσα του μιὰ ξαφνικὴ ἀπότομη ὁρμή, νὰ τοῦ φλογίξῃ τὸ αἷμα. Τοῦ φταίνε ὅλοι, ὁ Παντοδύναμος, πού δεν τὸν λυπηθήσε ποτέ ὡς τώρα, οἱ ἅγιοι πού του πῆγε τόσα ταξίματα κ' ἔλυσαν τὰ γόνατα τῆς Φανῆς· νὰ τοῦς παραχαλῆ μερόνυχτα γοναστή, ὁ Θάνατος, ὁ σκοτεινός, ἀδυσώπητος θεός πού τοῦ τρύγηε ἀλόπτηρα ὅλη του τὴν χαρὰ, ὅλη του τὴν εὐτυχία. Ἄ, νὰ μποροῦσε νὰ μετατόταν, ἔτσι στῆθος με στῆθος, με τὸν ἀόρατο ἀπὸν τρυγητὴ τῆς ἀνθρώπινῃ ζωῆς, μὲ τί λύσσα δεν θὰ πάλεσε μαζί του! ...

Μὰ ὄχι... Ἡ ἀπόφαση πού πῆρε τὸ πρωὶ νὰ πάγῃ πειά νὰ κἀνν παιδιὰ γιὰ νὰ μὴ τοῦ τὰ τρώῃ ἡ μαύρη γῆ, δεν ἔταν σωστὴ. Ἦ ἀντισταθῆ, θὰ παλαίρη... καὶ θὰ νικηθῇ...

Γυρίζει καὶ κοιτάει τὴ Φανὴ πού ἀναπαύεται ἀζουμισμένη στον ὄμο του. Τὴν παράξενη γλίκα ποῦχει τὸν χλαμένο τῆς προσπο στὸ φῶς τοῦ φεγγαρίου! Τὸ φῶς τοῦ φεγγαρίου πού πέφτει ἀπάνω τῆς δίνει μιὰ κίτρινη ἀσπράδα στὸ λαμπρὸ τῆς. Τὸ στήθος τῆς φουσιώνει ἀπότομα σε καθετὴ σιναγμὸ... Ὁ Θανέμης τὴν κοιτάει σασιτισμένος σαν μέσα σ' ονειρο. Τὰ βλέφαρά τῆς εἶν' ἀκόμα ὄρθα, τὰ μηλομάγουλά τῆς ἔχουν κἀρει ἓνα φλογερὸ ρόδισμα, τὰ λυτὰ τῆς μαλλιὰ μ-

σχοβολᾶν πᾶστρα!

Ὁ Θανέμης: αἰσθάνεται τώρα νὰ τοῦ γεμίζῃ τὴν ἄδεια του καρδιά ἡ ἐλπίδα. Πῶς μαλάκωσε κ' ὄλας ὁ πόνος του! ...

Ναι, ναί, θὰ παλαίρη μὲ τὸ Χάρο, εἶν' ἀκόμα νέος, νοιώθει ἀκατάλυτες τῆς δυνάμεις του. Κι' ἡ Φανὴ του βρίζεται ἀπάνω στὴν ἀνήθητῆ τῆς, ἡ συμφορὰς δεν τὴν λύγισαν... Μ' ὄλο τὸν πόνο καὶ τὸ δαρμό, μερόνυχτα τώρα, φεγγαβολοῦ ἀπὸ ὑγεία κ' ὁμορφιά στὸ πλάι του...

Μποροῦν οἱ δύο τους ν' ἀγωνιστοῦν ἀκόμα, νὰ πᾶν ζόντρα στὴν συμφορὰ, ἐνάντια στὸ θάνατο, νὰ νικηθοῦν... ὁλοῦσιν! ...

Δόξα σοὶ ὁ Θεός· εἶνε νέοι καὶ γεροί, θὰ κἀμονν κ' ἄλλα παιδιὰ, θὰ ξανάρθῃ ἡ χαρὰ στὸ σπιντο τους, θὰ φέρουν στὸ φῶς κεινονοργια βλαστάρια νὰ τοῦς γεροκοιήσουν στὰ ὕστερά τούς... ὁλοῦσιν! ...

Ὁ Θανέμης: νοιώθει τὴν καρδιά του νὰ φουσιώνει ἀπὸ κατὶ τὸ ἀνεξήγητο, πρηγορῆ, χαρὰ κ' ἐλπίδα... Σπῆγγει τὸ χέρι τῆς γυναίκας του πειὸ σφιχτὰ μέσα στὰ δικά του καὶ φουσιᾷ ἀχούταγα τὴν κορβολοῦ τῶν μαλλιῶν τῆς...

Ἡ κοῦραση τοῦ πέραςε πειά, αἰσθάνεται τὸ αἷμα του πειὸ ζεστό, μονάκα στὸ μυαλό του νοιώθει ἓνα παράξενο μοιδιασμα, ἓνα γλυκὸ μοιδιασμα, σαν νὰ τὸν πῆσαν ἀφιόνιν! ...

Τ' ἀεράκι πού φουσιᾷ ἀπ' τ' ἀνοικτὰ παράθυρα ἔσβωσε τὴν λαμπάδα ποῦκαίσε πάνω ἀπ' τὸ φέρετρο. Μέσ' στὴν κάμαρα ἀπλώνεται τώρα τὸ θαμπὸ φῶς τῆς φεγγαρόλουστῆς νύχτας... ὁλοῦσιν! ...

Ἄπ' τὴν πλάινῃ κάμαρα ἀκούγεται τὸ ροχαλιτὸ τῆς πεθερᾶς του, ξέρο κ' ἀγόρ, σαν νὰ τὸν πρηνίζον κατὶπο ἐξέλο... ὁλοῦσιν! ...

Ὁ Θανέμης γυρίζει καὶ κοιτάει τὴν γυναίκα του. Πού καὶ πού βουθαναςτενάξει μέσα στὸ μισοπῆν τῆς. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαρίου πέρνει ἀκόμα ἀπάνω τῆς. Τὴ γλίκει πού φαίνεται ἔτσι με τὴν κλαμένη τῆς ὀνη καὶ τ' ἀναλῆτὰ τῆς μαλλιὰ! Δεν εἶχε ἄδικο προφήτετα π' ονειροθύεσε νὰ ξαναφῆρῃ τὴν χαρὰ στὸ σπιντο του. Ἐνε νεὰ ἀκόμα ἡ Φανὴ, θὰ τὸν νικηθοῦν τὸ Χάρο... Ἔτσι καθῶς ἀνασπῆται, τὸ στήθος τῆς ἀνεβοκαταβαίνει ρουθιμά, ὁ λαμῶς τῆς φαίνεται πειὸ ἀσπρος στοῦ φεγγαρίου τὸ φῶς. Τὰ ζεῖλια τῆς ποῦμειναν μισάνοιχα ἀπ' τὴ στιγμή πού πρωθαναστενάξε μεσ' στὸ μισοπῆν τῆς, τὸν τραβῶν παράξενα, νοιώθει τὰ χέτια του νὰ τρέμου, ἡ καρδιά του σαν νὰ σαματίεσε, θαμπάδες περνοῦν μπόδες στὰ μάτια του, ἡ πνοὴ τοῦ χόρτησε στὸ λαμπρό...

Ἄσφαινα, ἀπότομα, χωρὶς νὰ κἀλοκαταβαίνει κ' ὁ ἴδιος· τί κάνει, ἀπλώνει τὰ χέτια του, τὴ σπῆγγει στὴν ἀγκαλιά του καὶ κολλάει τὸ στόμα του στο δικό τῆς... ὁλοῦσιν! ...

Ἡ Φανὴ ξύπνησε ἀμέσως, ἀναταράχτηκε τρομαγμένη, τὸν εἶδε γυρομένο ἀπάνω τῆς, εἶδε τὰ μάτια του νὰ λαμπρουν ἀλλότομα μεσ' στὸ σκοτάδι, θέλησε νὰ ξεφύγῃ, πάσχισε μάταια, φρατῆρήσε, ἐσκούσε ἀπελπισμένα:

— Τὸ παιδί! ... Χριστέ μου! ... Χριστέ μου! ... κ' ἀπόμεινε στὰ χέτια του, ὀδύνη, ἐξαντλημένη...

Ὁ Θανέμης δεν ἀκούει τίποτα, δεν καταλαβαίνει, νοιώθει μονάκα νὰ τὸν μοροκόει ὁ ἰδρωτὰς, κατὶ σαν κἀμπάνες χτυπάνε ἀπ' αἰτιά του! ...

Τὴ σπῆγγει, τὴ σπῆγγει μ' ὄλη του τὴ δύναμη, τὴ φίλει στὸ στόμα, στὰ μάτια, στὸ λαμπρό...

Ἡ Φανὴ δίνει ἓνα τελευταῖο, ἀπελπισμένο τῖναγμα, ἓνα ἀναφύλλητό τῆς: κόβει τὴ φωνή, τὰ μάτια τῆς σβῆνονν, δεν μπορεῖ πειά, οἶχνη τὰ χέτια τῆς γύρω στὸ λαμπρὸ του καὶ ζητάει τὸ στόμα του, τὸ στόμα του! ...

Ἡ γυνὴ ροχαλιτῆ στὴν πλάινῃ κάμαρα, σαν νὰ πρηνίζον ἀγόρ, ἀγὰ, ἀποσταμένα, καίπο ἐξέλο...

Κανείς δεν περναίει στον ἔρημο δρόμο...

Τὰ λολοῦδία πούνε σκοροπισμένα στὸ φέρετρο, στεγνὸ στολιδι τοῦ πεθαμένου παιδιοῦ, γεμίζον τὸν ἀέρα με τῆς τελευταῖες μαρμαρένες εὐωδίας τους...

Χάρης Σταματίου

Ὅταν τὰς χεῖρας ὀπισθεν σπινάγουν τὰ δε-
[σιὰ του
Ὅποιος ἀναπαύσεως ὁ δούλος ἀπολαύει;
Ὁ! ἂν τὸν θλίβουν τὸ δεινὸ κ' ἔξεινος
|δεν τὰ θραυεῖ,
καλλιτέρον νὰ κοιμηθῆ τὸν βρον τοῦ θα-
|νάτου!

Γ. Σκαλοκότας